

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	N.E. Terpstra	Datum	23 oktober 2020
Telefoonnummer	14030	Kenmerk	8080340
E-mail	ez@utrecht.nl	Onderwerp	Uitwerkingsbesluit "Tijdelijke uitbreiding terrassen en satellietterrassen"
Bijlage(n)	3	Beleidsveld	Economische Zaken

Geachte leden van de raad,

Op [8 oktober jongstleden](#) hebben wij u geïnformeerd over de extra tijdelijke terrassen in de stad en toegezegd u uiterlijk in de week van 26 oktober te informeren over ons definitieve besluit over de wijze waarop, waar en onder welke voorwaarden wij toestaan tijdelijke terrassen te verlengen. Het voelt bevreemdend om op dit moment dit besluit te nemen en u deze brief te sturen. Immers, vorige week besloot het Rijk dat de horeca per 14 oktober 22:00 uur minstens voor vier weken wederom de deuren moest sluiten. Toch hebben we wel onze besluitvorming over de tijdelijke terrassen doorgezet. Zodat voor ondernemers alvast duidelijk is hoe wij de komende periode omgaan met tijdelijke terrassen, als zij straks hun gelegenheden en daarmee terrassen weer mogen openen.

Besluit

Tijdelijke terrassen zijn alle extra terrasruimtes die met ingang van 1 juni 2020 zijn aangevraagd en goedgekeurd. Het gaat hierbij niet om reguliere terrassen langs gevels die het gehele jaar, en dus ook in de winter, uitgezet mogen worden.

Wij hebben besloten de tijdelijke terrassen te verlengen vanaf 1 november 2020 tot 1 april 2021. In een geactualiseerd integraal 'Uitwerkingsbesluit tijdelijke terrassen' hebben wij aangepaste en nieuwe beperkende voorwaarden opgenomen. Deze zullen in deze brief worden toegelicht. Met de vaststelling van het nieuwe 'Uitwerkingsbesluit tijdelijke terrassen' vervallen de Uitwerkingsbesluiten van 20 mei 2020 (tijdelijke uitbreiding terrassen) en van 30 juni 2020 (satellietterrassen, n.a.v. Motie 88).

Aan ons besluit liggen de volgende zaken ten grondslag:

- de gedeeltelijke lockdown, die het kabinet op 13 oktober jl. heeft aangekondigd en waarin is opgenomen dat alle eet- en drinkgelegenheden vier weken hun deuren moeten sluiten (ook terrassen) vanaf 14 oktober 22.00 uur;

- buitenterrassen bieden vanuit volksgezondheidsperspectief een beter alternatief dan horecaverblijf binnen, vanwege het verminderde risico van besmetting in de buitenlucht;
- de resultaten van de brede online enquête die van 2 – 14 oktober is gehouden;
- de consultatiebijeenkomst met bewoners en horecaondernemers uit de binnenstad, aangevuld met enkele stedelijke organisaties met zicht op bezoekers en toegankelijkheid op 14 oktober jl.

Gedeeltelijke lockdown per 14 oktober 2020

Het coronavirus heeft de laatste tijd te veel ruimte gekregen om zich opnieuw te verspreiden. Het kabinet heeft daarom op 13 oktober besloten dat er strengere maatregelen nodig zijn die er voor moeten zorgen dat het aantal besmettingen daalt, onder andere door op die plaatsen in te grijpen waar het risico op overdracht van het virus het grootst is. Het sluiten van alle eet- en drinkgelegenheden en terrassen hoort daarbij.

Opnieuw wordt de horeca hard getroffen. Wij vinden het belangrijk dat de horecaondernemers perspectief houden op omzet, om werkgelegenheid te behouden en een bijdrage te leveren aan combinatiebezoek aan de binnenstad, ook van groot belang voor de ondernemers in de detailhandel en voor de culturele sector. Aan deze doelstellingen kunnen de tijdelijke terrassen een bijdrage leveren, zodra het kabinet de lockdown voor de horeca opheft. De argumenten voor het verlengen van de tijdelijke terrassen vanuit het perspectief van volksgezondheid en ontmoeting en jongeren, die zijn genoemd in de brief van 8 oktober jl. blijven onverminderd van kracht. Als de lockdown wordt opgeheven is het uiteraard aan de ondernemers zelf of de toegestane tijdelijke terrassen worden opgebouwd, als ze voldoende potentie zien voor de extra terrassen naast hun reguliere terrassen. Het faciliteren door de gemeente betekent niet (automatisch) dat de terrassen er ook daadwerkelijk komen.

Gezondheid

In de buitenlucht verdunt het virus sneller en is de ventilatie beter dan binnen, waardoor er minder kans is op besmetting. Ook is het buiten minder moeilijk om afstand te houden. En we creëren met terrassen extra ruimte voor ontmoeting; in het bijzonder ook voor mensen die alleen buiten anderen durven te ontmoeten.

Resultaten online enquête

Zowel uit de stadsbrede enquête als de consultatie van bewoners, bezoekers en ondernemers in de binnenstad blijkt over het algemeen waardering voor de genomen maatregel en verlenging hiervan.

Deze enquête is via het platform <http://denkmee.utrecht.nl> uitgezet voor iedereen die hieraan wilde deelnemen (geen steekproef). De rapportage van de enquête is bijgevoegd. De enquête is via verschillende media, waaronder social media kanalen en DUIC, onder de aandacht gebracht. Er waren ruim 4.700 respondenten (4.283 vragenlijsten compleet ingevuld; dit verklaart enige schommelingen in het aantal respondenten per vraag). Er is aan de deelnemers gevraagd in welk verband ze op deze enquête reageren. Er waren meerdere antwoorden mogelijk: als inwoner, horecabezoeker, binnenstadbezoeker, omwonende, ondernemer, 'niet mee te maken gehad' of 'anders'. Het grootste deel van de respondenten was horecabezoeker (3.744) en/of bezoeker aan de binnenstad (3.286). Er hebben ruim 1.400 omwonenden en ruim 200 ondernemers aan de enquête meegedaan.

Het globale beeld is dat ca. 90% van de respondenten het goed of heel goed vindt dat Utrecht tijdelijk extra terrasruimte heeft gekregen. Ca. 75% geeft het antwoord dat de sfeer is verbeterd in de stad en dat de terrassen goed zijn omdat de 1,5 meter afstand gehouden kan worden. Een kleine 50% vindt de terrassen belangrijk als ontmoetingsplek. Van de respondenten geeft 10 à 15% aan

Burgemeester en wethouders

Datum 23 oktober 2020
Ons kenmerk 8080340

geluidsoverlast te ervaren en geeft aan dat terrasverwarming belastend is voor het milieu. Ca. driekwart geeft aan dat de sfeer en aantrekkelijkheid van de pleinen is toegenomen. Minder dan 10% geeft aan dat de pleinen niet meer door iedereen te gebruiken zijn, voor overlast zorgen en dat er al genoeg horeca in de stad is. Driekwart geeft aan dat de wijze waarop de terrassen zijn ingevoerd goed of heel goed is gegaan. 83% van de respondenten geeft aan het een goed idee te vinden als de tijdelijke terrassen na 1 november worden verlengd (bezoekers ca. 85%, omwonenden en ondernemers ca. 78%).

Met dit beeld ervaren wij draagvlak voor de verlenging van de tijdelijke terrassen, zolang de coronamaatregelen dit wenselijk maken, maar sluiten wij onze ogen niet voor de opmerkingen die over overlast, milieubelasting en gebruik van de openbare ruimte in de enquête zijn gemaakt.

Consultatiebijeenkomst binnenstad

Op 14 oktober is er met ca. 25 bewoners en ondernemers en enkele stedelijke organisaties (belangenbehartigers als Vidijs en SOLGU en de stedelijke organisatie Utrecht Marketing) een online consultatiebijeenkomst gehouden over de voorgenomen verlenging van de tijdelijke terrassen (zie bijlage 3 voor het verslag). Er is bij bewoners op hoofdlijnen draagvlak voor de tijdelijke terrassen als bijdrage aan coronamaatregelen en perspectief voor de horeca. In heel veel gevallen zijn er geen problemen met de terrassen, in enkele gevallen is er sprake van problemen met de fysieke inrichting (toegankelijkheid, doorloop) en van geluidsoverlast (ook door de sluitingstijden). Er is gepleit voor 'reparatie' van deze zaken bij het verlengen van het gedogen van de tijdelijke terrassen en voor een betere borging van de positie van omwonenden in het proces van realisatie van de tijdelijke terrassen.

Nieuw Uitwerkingsbesluit voor tijdelijke uitbreiding terrassen en satellietterrassen

We hebben een nieuw "Uitwerkingsbesluit voor tijdelijke uitbreiding terrassen" vastgesteld (zie bijlage 1). Dit vervangt de eerdere uitwerkingsbesluiten "Tijdelijke terrassen" d.d. 20 mei 2020 (besluit) en 30 juni (aanvulling op besluit d.d. 20 mei, uitvoering van [motie 2020/88](#) "Mogelijk maken van tijdelijke terrasruimte niet direct aansluitend op het horecabedrijf"), en "Satellietterrassen" d.d. 30 juni 2020 (uitvoering van [motie 2020/89](#) 'Tijdelijke terrassen op andere plekken'). Met het voorliggende besluit worden de eerdere besluiten vervangen door één integraal besluit en op enkele punten aangepast:

- het verlengen van de einddatum van het gedogen van tijdelijke terrassen tot 1 april 2021, de start van het nieuwe terrassenseizoen;
- het toevoegen van sluitingstijden voor eiland- en satellietterrassen;
- op de locaties waar omwonenden overlast ervaren brengen we de ondernemers en omwonenden nader tot elkaar door hen te stimuleren met elkaar in gesprek te gaan;
- het toevoegen van de voorwaarde dat op eiland- en satellietterrassen enkel gebruik van duurzame terrasverwarming is toegestaan.

Verlenging tot 1 april 2021

Door ons besluit wordt de gedoogconstructie uit de eerdere uitwerkingsbesluiten voortgezet tot 1 april 2021. De aan ondernemers reeds verstrekte toestemming voor het plaatsen van een tijdelijk terras wordt verlengd tot 1 april 2021 met inachtneming van de overige voorwaarden zoals geformuleerd in die toestemming, dan wel de aangepaste voorwaarden in het nieuwe Uitwerkingsbesluit tijdelijke terrassen. Tenzij de ervaringen tot op heden nopen tot aanpassing.

De collectieve verlenging wordt in ieder geval bekend gemaakt via de website van de gemeente Utrecht. Ondernemers hoeven niet opnieuw een verzoek in te dienen voor een al toegestaan tijdelijk terras. Dit beperkt de administratieve lasten. Met de ondernemers met een tijdelijk terras waar

toestemming voor is verleend maar waar mogelijk aanpassingen nodig zijn, wordt contact opgenomen.

Ondernemers die nog geen verzoek hebben ingediend voor een tijdelijk terras behouden deze mogelijkheid op basis van het aangepaste Uitwerkingsbesluit.

Sluitingstijden van eiland – en satellietterrassen

Om hinder te beperken zullen de tijdelijke terrassen om 21.00 uur sluiten en moeten deze om 22.00 uur opgeruimd zijn. Naast het draagvlak voor de maatregelen zijn er ook tegengeluiden. Direct aanwonenden aan pleinen waar voorheen geen terras was, ervaren hinder door terrassen en terrasgeluiden in de avonden en soms ook nachten. Om tegemoet te komen aan de ervaren overlast door omwonenden, is de eindtijd van 22:00 uur opgenomen. Deze sluitingstijd geldt niet voor de tijdelijke terrassen grenzend aan vergunde terrassen langs de gevels van horeca, om een differentiatie in sluitingsregimes binnen een aaneengesloten terras te voorkomen.

Dialogo tussen horecaondernemer en omwonenden

Op de locaties waar omwonenden overlast ervaren, wil het college de ondernemers en omwonenden nader tot elkaar brengen door hen te stimuleren met elkaar in gesprek te gaan, en concreet afspraken te maken over welke aanvullende maatregelen getroffen moeten worden om hinder zoveel als mogelijk te beperken. Er ligt een gedeelde verantwoordelijkheid om in een open gesprek tot passende afspraken (maatwerk) te komen. Het college is bereid om bemiddeling tussen partijen te faciliteren. Indien dit niet tot een voor partijen acceptabele oplossing leidt, behoudt het college nadrukkelijk de mogelijkheid om de toestemming voor tijdelijke terrassen geheel of gedeeltelijk in te trekken.

Duurzame terrasverwarming

Op eiland- en satellietterrassen wordt enkel duurzame terrasverwarming toegestaan, passend bij de ambities van Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen. Dit betekent géén verwarming met aardgas of biogas. Er zijn verschillende alternatieven beschikbaar voor traditionele terrasverwarming zoals (fleece-)dekens, elektrische dekens en warmtekussens, verwarmde zitplekken of tafels of infraroodverwarming met elektrische panelen. Deze voorwaarde geldt niet voor de tijdelijke terrassen grenzend aan vergunde terrassen langs de gevels van horeca. Over het gebruik van heaters voor de verwarming van de gasten zijn in onze horecaverordening geen regels vastgesteld. Op vaste, vergunde terrassen langs de gevels kunnen dus heaters worden geplaatst. Het is niet wenselijk en niet handhaafbaar om op een aaneengesloten terras verschillende regimes te laten gelden.

Noodverordening en/of Covid-wetgeving zijn leidend

Ter bestrijding van de het coronavirus wordt door de Voorzitter van de Veiligheidsregio Utrecht gebruik gemaakt van Noodverordeningen en daarmee samenhangende bevoegdheden. Er is tevens wetgeving in voorbereiding om het virus te bestrijden. Het spreekt voor zich dat iedereen steeds gehouden is te voldoen aan de geldende maatregelen ter bestrijding van het virus (hetzij afkomstig van de Rijksoverheid hetzij van de Veiligheidsregio). Maatregelen kunnen worden aangescherpt en versoepeld. Een toestemming op basis van het uitwerkingsbesluit betekent dus niet automatisch dat een terras ook daadwerkelijk kan worden geëxploiteerd. Er zal altijd eerst gekeken moeten worden naar de geldende Noodregelgeving (zoals de noodverordening of de op handen zijnde Tijdelijke wet maatregelen Covid-19).

In de landelijke noodverordening is opgenomen dat overkappingen alleen toegestaan zijn indien deze aan drie zijden open zijn. Anders vallen ze niet onder de definitie van een buitenterras. In het uitwerkingsbesluit is het gebruik van parasols, windschotten en terrasschuttingen wel toegestaan.

Burgemeester en wethouders

Datum 23 oktober 2020
Ons kenmerk 8080340

Juridische uitwerking

Met het voorliggend besluit wordt de gedoogconstructie uit de eerdere uitwerkingsbesluiten voortgezet tot 1 april 2021. De eerdere einddatum van 1 november 2020 van de gedoogconstructie vroeg om een snel besluit over het vervolg. Een gedoogbesluit heeft als karakter dat het tijdelijk is en voor een specifieke en uitzonderlijke situatie, zoals nu gaande is. De gedoogsituatie betekent ook dat alle overige regels waaraan ondernemers zich hebben te houden, zoals de regels uit de Drank- en Horecawet en Horecaverordening en overige rechten en plichten (denk bijvoorbeeld aan het zelf schoonhouden van de terrasruimte in de openbare ruimte) gewoon van kracht blijven.

Natuurlijk zijn er bij het verlengd gedogen van de tijdelijke terrassen ook kanttekeningen te maken. Er zullen direct omwonenden bezwaar hebben tegen verlenging. Wij hopen dat hun positie met het nieuwe Uitwerkingsbesluit beter is geborgd en het instrumentarium van dialoog en bemiddeling toegevoegde waarde heeft om voldoende evenwicht te bereiken tussen ondernemers en omwonenden in deze lastige tijd.

Gedogen kent juridische risico's, immers het betekent niet optreden tegen een illegale situatie. Op dit moment is er een handhavingsverzoek ingediend, waarover nog besloten zal worden.

Parallel hieraan onderzoeken we de werkwijze om vanaf de start van het terrassenseizoen 2021 - op 1 april 2020 - vergunningen te kunnen verlenen voor de tijdelijke terrassen.

Wij onderzoeken het vergunnen van de tijdelijke terrassen omdat dit meer zekerheden biedt aan ondernemers en bewoners. Een vergunning betekent dat geen sprake is van een illegale situatie en een ondernemer niet plots met handhavend optreden wordt geconfronteerd. Bovendien kan een vergunning onherroepelijk worden (in rechte onaantastbaar), dat geeft zekerheid. Een vergunningprocedure voorziet in rechtsbescherming voor omwonenden en concurrenten. Zij kunnen bezwaar en beroep aantekenen tegen een vergunning. Dit neemt echter niet weg dat, na het doorlopen van de vergunningprocedure, direct omwonenden nog steeds overlast kunnen ervaren. Deze vergunningen zullen tijdelijk van aard zijn; gekoppeld aan de situatie rondom Covid-19. Hierover nemen wij voor 1 januari 2021 een besluit, en uiterlijk in het eerste kwartaal 2021 zal uw raad worden geïnformeerd over de wijze waarop een eventuele tijdelijke uitbreiding van terrassen in het terrassenseizoen 2021 juridisch mogelijk wordt gemaakt.

Tenslotte

Conform de overgenomen motie [motie 2020/242](#) 'Evaluatie tijdelijke horeca' vindt er uiterlijk in het eerste kwartaal 2021 een evaluatie plaats. Deze wordt betrokken bij de uitwerking van tijdelijke terrassen voor het nieuwe terrassenseizoen 2021, waarover besluitvorming in het eerste kwartaal van 2021 plaatsvindt.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,